

Štajerski dež. zbor.

Prva seja. 26. nov. 1873. Deželni glavar dr. Mavricij žl. Kaiserfeld prične zbor z nagovorom, v katerem našteje naslednje stvari, ki čakajo deželnih zastopnikov:

a) Poprava srenjske postave, ker so se v praksi pokazale hibe pri sedanji postavi, ter se je pritožilo mnogo srenj zoper njene napake. Deželni odbor je postavil „po svojem“ preuredil — pravi glavar; preverjeni smo pa, da ne bodo te nebitstvene poprave napak odpravile.

b) Vravnanje plačil dež. uradnikom, postrežnikom, učiteljem mestjanskih šol, kakor tudi profesorjem srednjih šol deželnih, ki imajo enako stati s profesorji državnih srednjih šol.

c) Vravnanje plačil narodnim učiteljem in odpravljenju šolnine, prav za prav le nadavek k deželnim prikladam namesto šolnine, tako da bode nadavek vse zadeval, šolnina je pa le nektere.

d) Pogodba z vlado, da prevzame država stroške za višjo tehniko v Gradcu. To se pravi: za njo bodo plačevali še tudi drugi, a ne samo mi, kar je prav, ker je na tehniki študentov iz vseh dežel.

To so poglobitviše stvari, o katerih bo sklepal d. z. v sedanjem zasedanju. — Potem omenja, da je grof Kotulinsky izstopil iz dež. odbora. Opomnil je potem 25letnice cesarjevega vladanja, ter povdarjal, da v zvestobi do vladarja in udanosti do Avstrije Štajerci za nobeno drugo deželo ne stojé. — Omenja tudi, da je vladarja ljubezen do narodov in ozir na moč države vodil pri vsem, kar se je ta leta sem zgodilo. — To vse je res, in veseliti nas še mora posebno to, da Blagotinšek Kaiserfeld ne govori več o „svinčnih podplatih“, ktere po njegovih mislih štajerski Nemci nosijo, ako ne morejo sami gospodovati kakor gospodujejo zdaj.

Dež. predsednik žl. Kubeck povdarja resno voljo vlade, podpirati deželni zastop pri njegovem delovanju, k čemur je treba lepe složnosti. Čemu le to omenja? Vsaj niso slovenski zastopniki več tako hudi! — V imenu vlade predloži načrt novih zemljišnih bukev.

Prvosednik, dež. glavar, poroča, da sta se grof Gleisbach in žl. Adamovič poslanstvu odpovedala.

(Prvi je vsled denarnega poloma vse svoje premoženje zgubil. Bil je čvrst steber ustavakom).

Potem se je bil sestavil odbor 5 udov (dr. Schloffer, dr. Schreiner, grof Attems, dr. Srnc in Karlon), ki je imel nasvetovati, kaj da naj dež. zbor ob priliki 25letnice cesarjevega vladanja stori. —

II. Seja 27. nov. Baron Čok v imenu tovaršev predlaga in zbor temu pritrdi, da se družinski red od 30. januarja 1857 preuredi.

— Syz s tovarši predlaga in zbor pritrdi predlogu, da naj dež. odbor vladi željo dež. zbora izreče, da bi državnemu zboru brž ko mogoče predložila postave, po katerih se imajo železnice: Dunaj — Novi in Knittelfeld — Zaprešič in na Solnograškem delati, ker so te železnice deželi na veliko korist.

Posebni odbor za svečanost cesarjeve 25letnice je predložil in zbornica je brez debate enoglasno temu pritrdila: 1. Da dež. zbor v spomin 25letnice vladarstva cesarja Franca Jožefa I. napravi ustanovo z imenom: „Ustanova cesarja Franc-Jožefova“, obstoječa iz štipendij za štajerske učence in sicer na sledečih šolah:

Dve štipendiji vsaka po 300 gld. za tehnikarje v Gradci;

dve štipendiji po 150 gld. za učence na višji realki v Gradci;

dve štipendiji po 100 gld. za učence na višji realki v Mariboru;

šest štipendij po 100 gld. za dva učenca na I. in II. gimnaziji v Gradci, za enega učenca na mariborski, za enega na celjski gimnaziji, in za dva učenca na realnih gimnazijah v Ljubnu in Ptuj.

2. Da se poda deputacija 4 poslancev z deželnim glavarjem na Dunaj, cesarju sreče vošit in ga prosit, da sme ustanova Nja ime nositi, — kar se je vse zgodilo dne 2. decemb.

Zastran novih zemljišnih bukev je predlagal dr. Schreiner, da se naj načrt odboru 7 udov izroči, kar je bilo potrjeno; na ugovor Reuterjev se pa odbor ta dan ni volil, češ, da se je treba zastran volitve poprej pogovoriti.

Deželni proračun za l. 1874 se je po predlogu dra. Mihelna posebnemu odseku 12 udov izročil, ravno tako poročilo dež. odbora o sklenjenem računu za l. 1872.

Poročilo dež. odbora zastran vravnjanja učiteljskih plač in zastran šolnine se je po kratki razpravi po predlogu poročevalca dra. Flecka z 28 proti 17 glasom izročilo posebnemu učnemu odboru, v tem, ko je nasprotna manjšina 17 glasov stvar hotela izročiti finančnemu odseku. Lohninger je pri tej priliki rekel, da se mu ne zdi verjetno, da bi zbor s povišanjem plače zadostno število učiteljev pridobiti zamogel. — Nam se tudi tako dozdeva, kajti en stotak več ne bo zboljšal učitelju stanja pri sedanjih nepraktičnih šolskih razmerah.

Računski sklep in proračun o pokojninskem fondu za učitelje, preuredba občinskega reda in poročilo dežel. odbora o njegovem delovanju od sept. 1872 do konca sept. 1873 se izroči dotičnim odborom.

Slednjič so se volili 4 gospodje za deputacijo na Dunaj, kakor smo jih zadnjič naznanili.